

	Комунальний заклад «КРИВОРІЗЬКИЙ ФАХОВИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ» Дніпропетровської обласної ради СИЛАБУС
Освітній компонент	Медсестринство в хірургії
Освітньо-професійна програма	Сестринська справа першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Ступінь вищої освіти	Першої(бакалаврський)
Спеціальність	15 Медсестринство
Галузь знань	I Охорона здоров'я та соціальне забезпечення
Статус освітнього компонента	Обов'язкова
Форма навчання	Очна (денна), вечірня
Рік навчання / семестр	1 курс/2 семестр
Кількість кредитів ECTS/обсяг	Кредитів – 4 Усього годин – 120 Лекції – 8 Практичні заняття – 42 Самостійна робота – 70
Викладач	Незнамова Вікторія Сергіївна
E-mail	v.neznamova@krmedkol.com
Консультації	За графіком упродовж навчального року
Анотація до курсу	Освітній компонент «Медсестринство в хірургії» відіграє ключову роль у формуванні професійних компетентностей майбутнього фахівця, оскільки забезпечує поєднання теоретичних знань із практичними навичками. У процесі її вивчення здобувач освіти опановує основні поняття, принципи та алгоритми професійної діяльності, що є підґрунтям для прийняття обґрунтованих клінічних рішень. Дисципліна сприяє розвитку клінічного мислення, аналітичних здібностей, відповідальності та здатності діяти в межах професійних стандартів. Вона формує навички комунікації з пацієнтами та членами мультидисциплінарної команди, уміння працювати з медичною документацією, дотримуватися принципів етики та деонтології. Крім того, дисципліна створює умови для відпрацювання практичних умінь у симуляційних та клінічних умовах, що підвищує готовність здобувача освіти до самостійної професійної діяльності.
Мета та завдання курсу	Метою вивчення освітнього компонента «Медсестринство в хірургії з основами анестезіології та реаніматології» є формування у здобувачів освіти умов для розвитку

	фундаментальності та практичної спрямованості знань з дисципліни; ознайомлення та навчання медичних сестер основним принципам організації практичної роботи у загальнохірургічних та спеціалізованих хірургічних відділеннях, перев'язувальній, маніпуляційному кабінеті, операційній, тощо; вмінню надати пацієнту кваліфіковану невідкладну медичну допомогу та забезпечити відповідний до профільної патології медичний догляд за пацієнтом з гострою та хронічною хірургічною патологією. Основні завдання освітнього компонента: сформувати у здобувача освіти професійні компетентності для роботи у загальнохірургічних та спеціалізованих хірургічних відділеннях, перев'язувальній, маніпуляційному кабінеті, операційній, тощо; вмінню надати пацієнту кваліфіковану невідкладну медичну допомогу та забезпечити відповідний до профільної патології медичний догляд за пацієнтом з гострою та хронічною хірургічною патологією. Обов'язковим завданням постає формування компетентностей заявлених у Стандарті вищої освіти зі спеціальності «І5 Медсестринство» галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: ЗК 03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 05 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 06 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 09 Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків. ЗК 10 Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 11 Здатність працювати в команді. ЗК 12 Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 13 Здатність діяти на основі етичних міркувань. СК 01. Здатність застосовувати професійні та правові стандарти в повсякденній професійній практиці. СК 02. Здатність розпізнавати й інтерпретувати ознаки здоров'я і його змін, хвороби чи інвалідності (оцінка діагноз), обмежень можливості повноцінної життєдіяльності і визначати проблеми пацієнтів при різних захворюваннях та станах. СК 03. Здатність задовольнити потреби пацієнта/клієнта протягом різних періодів усього життя (включаючи процес вмирання) шляхом планування, допомоги і виконання медсестринських втручань, оцінки та корекції індивідуальних
--	---

	планів догляду, створених у співпраці з пацієнтом/клієнтом, особами, що доглядають, членами сім'ї та іншими медичними і соціальними працівниками. СК 04. Застосовування професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення пацієнтові/клієнтові гідного ставлення, приватності інтимності, конфіденційності, захисту його прав, фізичних, психологічних та духовних потреб на засадах транскультурального медсестринства, толерантної та неосудної поведінки. СК 05. Здатність ефективно застосовувати сукупність медсестринських навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій для забезпечення догляду на основі холістичного (цілісного) підходу, враховуючи задоволення потреб пацієнта у комфорті, харчуванні, особистій гігієні та здатності особи задовольняти свої щоденні потреби. СК 06. Здатність ефективно застосовувати сукупність професійних навичок (вмінь), медичних засобів, втручань та дій при оцінці функціонального стану пацієнтів/клієнтів, підготовці їх до діагностичних досліджень та зборі біологічного матеріалу для лабораторних досліджень. СК 07. Збереження власного здоров'я фахівця при здійсненні догляду, виконанні маніпуляцій та процедур, при переміщенні і транспортуванні пацієнта/клієнта. СК 08. Профілактична діяльність медичної сестри, направлена на збереження і зміцнення здоров'я, попередження захворювань й інформування та навчання пацієнта та членів його родини. СК 11. Здатність проводити медичну та соціальну реабілітацію з метою відновлення здоров'я населення. СК 12. Здатність орієнтуватися у належності визначенні групової лікарських засобів, особливостях їх фармакокінетики та фармакодинаміки. СК 13. Здатність виявляти зв'язок клінічних проявів захворювань з результатами додаткових методів дослідження. СК 14. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу при різних гострих станах. СК 15. Здатність організовувати та надавати невідкладну допомогу в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.
Програмні результати навчання	ПРН 01. Проводити суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані. ПРН 02. Проводити діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта.

	ПРН 03. Планувати медсестринські втручання. ПРН 07. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду. ПРН 08. Виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення санітарно-протиепідемічного режиму. ПРН 09. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта. ПРН 11. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта. ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму. ПРН 13. Виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби. ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта до діагностичних та лікувальних процедур, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження. ПРН 15. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану. ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних професійних функцій. ПРН 17. Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб. ПРН 18. Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань. ПРН 19. Проводити медико-гігієнічну пропаганду. ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію. ПРН 21. Володіти українською мовою для розв'язання професійних задач.
--	---

Зміст курсу

ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНИХ РОБІТ

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Лекції	Сам. роб.
1	Профілактика хірургічної інфекції в діяльності медичної сестри	2	
	Хірургія – розділ медицини, основним лікувальним засобом якого є хірургічні маніпуляції та операції. Основні завдання хірургічної служби в Україні. Охорона праці в галузі		1
	Обстеження пацієнта медичною сестрою. Загальне уявлення про додаткові методи дослідження.		1
	Санітарно-гігієнічні й протиепідемічні заходи для поліпшення медичної допомоги хворим і потерпілим з гнійними захворюваннями: їх профілактика згідно з чинними наказами.		3

	Види асептики, основні хімічних речовин і способи застосування їх. Операційний блок, оснащення, режим роботи, прибирання. Забезпечення режиму асептики, антисептики на етапах хірургічної допомоги.			
2	Тактика медичної сестри при гемотрансфузіях. Гемостаз.	2		
	Інфузійно-трансфузійна терапія в сучасній хірургії, реаніматології та інтенсивному лікуванні. Правові аспекти гемотрансфузії. Організація служби крові в Україні.		4	
	Синдром гострої анемії. -Клінічні та лабораторні критерії оцінювання крововтрати, клінічні ознаки кровотечі з легенів та травного тракту. - Механізм самостійної зупинки кровотечі.		3	
	Неоперативна та оперативна хірургічна діяльність	0		
	Поняття про пов'язку та перев'язку. - Види пов'язок - Основні перев'язувальні засоби та матеріали - Транспортна та лікувальна іммобілізація - М'які пов'язки - Правила бинтування - Основні типи бинтових пов'язок - Тверді пов'язки, різновиди й оснащення для їх накладання.		3	
	Хірургічна операція. -Види хірургічних втручань за термінами та метою виконання. - Етапи хірургічної операції		3	
3	Знеболювання в діяльності медичної сестри	2		
	Поняття про біль і знеболювання. Історія знеболювання. Теорії наркозу. Клінічний перебіг наркозу та його стадії, можливі ускладнення. Новокаїнова блокада, її різновиди і показання до проведення. Підготовка наркозно-дихальної апаратури та медикаментів для наркозу. Правила стерилізації апаратури та інструментів. Особливості медсестринського догляду за пацієнтами після проведення спинномозкової та перидуральної анестезії.		5	
	Організація хірургічного відділення, його структура, розміщення, палати, перев'язувальна, режим роботи, прибирання. Заповнення медичної документації пацієнта. Санітарно-гігієнічні вимоги до медичного персоналу та хворих.		4	
	Післяопераційний режим, дієта, ЛФК. Лабораторний і функціонально-діагностичний контроль за станом хворого Документація ВРІТ		3	

	Поняття про реабілітацію хірургічних хворих після операції.			
4.	Закриті та відкриті механічні ушкодження. Догляд за пацієнтами. Термічні ушкодження. Електротравма. Догляд за пацієнтами	2		
	Види травматизму та його профілактика Організація травматологічної допомоги Особливості догляду за травматологічними пацієнтами. Синдром тривалого роздавлювання. Причини та сприятливі чинники у виникненні цього захворювання Сучасні засоби іммобілізації (тутор, ортез, шина фіксує формувач, кінезіологічні тейпи)		4	
	Особливі види ранової інфекції Вогнепальні поранення. Особливості перебігу і лікування.		3	
	Хімічні опіки, їх види, прояви, перша медична допомога і лікування.		1	
	Загальні проблеми під час догляду за пацієнтами із хірургічною інфекцією. Поняття про специфічну інфекцію Особливості захворювань, які потребують хірургічного лікування Сибірка: причини, форми, клінічні ознаки, обов'язковість консервативної терапії Дифтерія ран, особливості перебігу ранового процесу, специфічна терапія, застосування антибіотиків та антисептиків Протиепідемічні заходи й особливості догляду за пацієнтами Актиномікоз: клінічна картина, діагностика та лікування Хірургічна проблема СНІДу		4	
	Організація онкологічної служби в Україні Значення загальної диспансеризації населення Основні методи обстеження онкологічних пацієнтів.		1	
	Пролежні: екзо-, ендегенні причини, клінічний перебіг, профілактика і лікування Вроджені хірургічні захворювання, причини виникнення, різні види розвитку в дітей і дорослих Своєчасна діагностика – запорука одужання пацієнтів Методи корекції природженої патології		1	
	Особливості обстеження голови. Природжені дефекти і пухлини м'яких тканин черепа. Вади розвитку органів ший.		3	
	Методи обстеження грудної клітини та її органів Підготовка дренажу за Бюлау для дренирування плевральної порожнини. Астматичний статус, клініка, допомога.		3	
	Гостра серцево-судинна недостатність. Шок. Охорона праці в галузі. Життєво-важливі порушення серцевого ритму. Оперативна корекція природжених і набутих вад і захворювань серця.		3	

	Ступінь та глибина шоку. Об'єм крововтрати. Індекс Альговера.			
	Термінальні стани. Серцево-легенева та церебральна реанімація. Особливості ЛСЦР у вагітних. Охорона праці в галузі. Клінічна та біологічна смерть. Можливі ускладнення ЛСЦР		3	
	Ускладнення загальної та місцевої анестезії.		2	
	Безпосередньо обстеження хворих хірургічними захворюваннями живота. Аномалії розвитку черевної стінки. Гострий апендицит. Клініка. Діагностика.	3	3	
	Кишкова непрохідність. Клінічні ознаки. Особливості перебігу. Закрита та відкрита травма живота. Кили живота. Різновиди та діагностика.		3	
	Методи дослідження прямої кишки. Доброякісні та злоякісні пухлини товстої та прямої кишок.		2	
	Основні, спеціальні та інструментальні дослідження. Пухлини нирок, сечового міхура, передміхурової залози. Захворювання яєчок і статевого члена.		1	
	Посттромбофлебітичний синдром.		1	
	Синдром тривалого роздавлення. Скарги пацієнта, розвиток процесу, принципи надання I медичної допомоги і подальшого лікування.		2	
	Разом	8	70	

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Тема	Години
01	Профілактика хірургічної інфекції в діяльності медичної сестри	4
02	Тактика медичної сестри при гемотрансфузіях	4
03	Гемостаз	4
04	Неоперативна та оперативна хірургічна діяльність	4
05	Знеболювання в діяльності медичної сестри	4
06	Закриті та відкриті механічні ушкодження. Догляд за пацієнтами	4
07	Загальні проблеми під час догляду за пацієнтами із хірургічною інфекцією. Термічні ушкодження. Електротравма. Догляд за пацієнтами	4
08	Догляд за пацієнтами із захворюваннями та ушкодженнями голови, шиї. Коматозні стани.	4
09	Гостра серцево-судинна недостатність. Шок. Охорона праці в галузі.	4
010	Термінальні стани. Серцево-легенева та церебральна реанімація. Особливості ЛСЦР у вагітних. Охорона праці в галузі	4
011	Незалежне оцінювання	42
	Разом:	
Пререквізити		анатомія з основами фізіології, фармакологія, основи медсестринства
Кореквізити		медсестринство в сімейній медицині з основами паліативної допомоги, медсестринство у внутрішній медицині
Постреквізити		екстрена та невідкладна медична допомога

Методи навчання	1. Словесні: • Лекції – інтерактивні, мультимедійні, з використанням презентацій, відеофрагментів, опитувань, клінічних кейсів. • Бесіда / дискусія – діалогова взаємодія з елементами дебатов, опитувань, використанням платформ Mentimeter, Kahoot, PollEverywhere. • Мікролекції / відеорілси – короткі відео до 1 хвилини з поясненням теми, поширені у форматі Reels, Shorts або TikTok для швидкого повторення матеріалу. 2. Наочні • Ілюстрація / демонстрація – цифрові плакати, 3D-моделі, AR/VR-технології, віртуальні тури анатомічних лабораторій. • Аудіо-відеоматеріали – навчальні подкасти, відеоогляди, reels. 3. Практичні • Вправи – онлайн-тренажери, симулятори клінічних ситуацій. • Клініко-ситуативні завдання / кейси – із використанням електронних пацієнтів, VR-сценаріїв. Методи стимулювання та мотивації • Ігрові технології: квести, гейміфікація, онлайн-вікторини. • Професійні симуляції: рольові ігри, розбір клінічних кейсів. • Зворотний зв'язок: рейтинги активності, миттєві опитування, челенджі у групових чатах.
Методи контролю	1. Попередній (діагностичний) контроль Мета: виявити вихідний рівень знань, умінь і навичок здобувачів освіти перед початком вивчення дисципліни. Класичні методи: вступне тестування, бесіда, опитування. Сучасні інструменти: • онлайн-тести (GoogleForms, Testportal, Kahoot); • інтерактивні опитування (Mentimeter, Wooclap); • короткі відео-рефлексії здобувачів освіти (“Що я вже знаю про тему?”). 2. Поточний (формувальний) контроль Мета: системно перевіряти засвоєння матеріалу на кожному етапі навчання. Класичні методи: усне або письмове опитування, блиц-контроль, практичні завдання. Сучасні методи: • гейміфіковані завдання (Kahoot, Blooket); • інтерактивні клінічні ситуації та віртуальні лабораторії (Labster, VisibleBody); 3. Тематичний (модульний) контроль Мета: узагальнити знання після вивчення теми чи розділу, підготувати до підсумкових форм оцінювання. Класичні методи: • контрольна робота (усна, письмова або практична);

	• колоквиум; • відповіді за питаннями. Сучасні методи: • онлайн-тестування з адаптивною складністю; • кейс-завдання (розв'язання проблемних та ситуаційних завдань); 4. Підсумковий (компетентнісний) контроль Мета: оцінити рівень засвоєння теоретичних знань, практичних умінь і професійних компетенцій. Класичні форми: • Іспит - письмовий, усний або комбінований; • Залік / диференційований залік - підсумкова співбесіда чи виконання завдань; • Практичний залік - демонстрація вмінь і маніпуляцій.
Види контролю	Тематичний та підсумковий контроль відповідно до навчального плану
Перелік практичних навичок та умінь	
1. Гігієнічна обробка рук. 2. Антисептична обробка рук стериліумом та іншими сучасними препаратами. 3. Одягнути стерильний халат на себе. 4. Одягнути стерильний халат на себе і хірурга. 5. Спинити артеріальну кровотечу у верхній третині плеча. 6. Спинити артеріальну кровотечу в нижній третині плеча. 7. Здійснити пальцеве притискання плечової артерії. 8. Накласти джгут Есмарха. 9. Накласти джгут-закрутку, турнікет. 10. Накласти пов'язку гемостоп. 11. Накласти пов'язку SICH BANDAGE для зупинки кровотечі. 12. Підготувати до роботи стіл сестри-анестезистки. 13. Накласти пов'язку "лицарська рукавичка". 14. Накласти пов'язку "рукавичка". 15. Накласти пов'язку Дезо. 16. Накласти колосоподібну пов'язку. 17. Накласти пов'язку на стопу. 18. Накласти пов'язку "чепчик". 19. Накласти пов'язку "шапка Гіппократа". 20. Накласти пов'язку "вуздечка". 21. Накласти пов'язку на обидва ока. 22. Накласти пов'язку на ніс. 23. Накласти клейову пов'язку (лейкопластирну). 24. Накласти гелевий бинт на кінцівку. 25. Накласти хусткову пов'язку в разі ушкоджень різної локалізації. 26. Визначити групу крові за допомогою цоліклональних реагентів. 27. Визначити резус-належність експрес-методом. 28. Провести пробу на індивідуальну сумісність. 29. Провести пробу на резус-сумісність. 30. Провести біологічну пробу на муляжі. 31. Визначити придатність крові у гемаконі. 32. Підготувати набір для первинного хірургічного оброблення рани. 33. Підготувати набір для трепанації черепа. 34. Підготувати набір для операції на кінцівках. 35. Підготувати набір для скелетного витягання.	

36. Підготувати набір для розтину гнояка.
37. Підготувати набір для ампутації кінцівок.
38. Підготувати набір для трахеостомії.
39. Підготувати набір інструментів для ендоскопічних операцій.
40. Зняти вузлові шви на муляжі.
41. Надати першу допомогу в разі поранення вен шиї.
42. Надати першу допомогу в разі поранення сонної артерії.
43. Надати першу допомогу в разі поранення вен передпліччя.
44. Провести інфузію в периферичну вену.
45. Підготувати набір інструментів для первинного хірургічного оброблення ран (ПХО).
46. Надати першу допомогу у випадку електротравми.
47. Провести первинне хірургічне оброблення рани (на фантомі).
48. Підготувати набір інструментів для типових операцій на органах черевної порожнини.
49. Надати допомогу в разі відкритої травми голови.
50. Надати допомогу в разі опіку стравоходу.
51. Надати допомогу в разі відкритого пневмотораксу.
52. Накласти мембрану HELO, AchermanChestSet.
53. Надати допомогу в разі перелому ключиці без зміщення відламків.
54. Надати допомогу в разі перелому діафіза правого плеча.
55. Надати допомогу у випадку напруженого пневмотораксу.
56. Надати допомогу у випадку перелому кісток передпліччя в середній третині.
57. Надати допомогу в разі перелому стегна.
58. Надати допомогу в разі перелому кісток гомілки.
59. Надати допомогу в разі удару головою.
60. Надати допомогу в разі опіку плечового суглоба.
61. Надати допомогу у випадку розтягнення зв'язок суглобів.
62. Надати допомогу в разі опіку кисті.
63. Надати допомогу в разі рани ліктьового суглоба.
64. Підготувати до роботи стіл перев'язувальної сестри.
65. Надати медичну допомогу в разі перелому кісток таза. Умови транспортування.
66. Підготовка дренажа за Бюлау, догляд за дренажем.
67. Непрямий масаж серця.
68. Прийоми відновлення прохідності верхніх дихальних шляхів — ШВЛ за методом рот до рота.
69. Контроль ефективності реанімації.
70. Вимірювання АТ.
71. Підрахування пульсу та дихальних рухів.
72. Ведення листка інтенсивного спостереження.
73. Робота з портативними дихальними апаратами.
74. Техніка введення повітроводу.
75. Підготовка до роботи дефібрилятора (портативного та автоматичного), техніка безпеки.
76. Підготовка набору інструментів для катетеризації центральних вен. Догляд за катетером.
77. Техніка проведення ШВЛ і прямого масажу серця одним і двома реаніматорами.
78. Підготовка набору інструментів для конікотомії.
79. Оброблення та стерилізація дихальної апаратури.
80. Промивання шлунка.
81. Катетеризація сечового міхура.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Вклад М.І. Пирогова у розвиток хірургії.
2. Шляхи проникнення інфекції в рану. Поняття про внутрішньолікарняну інфекцію; профілактика її.
3. Поняття про антисептику та асептику. Наказ № 720.
4. Фізична антисептика.

5. Стерилізація, її методи. Контроль за стерильністю.
6. Оброблення операційного поля.
7. Класифікація кровотеч. Гостра крововтрата, її критерії, клінічні ознаки.
8. Кровотечі в порожнини та порожнисті органи, їхні клінічні ознаки.
9. Тимчасові й остаточні методи спинення кровотечі.
10. Лабораторні й інструментальні методи діагностики кровотеч.
11. Поняття про пов'язку та перев'язку. Види пов'язок.
12. Наркоз: поняття, види. Схеми інгаляційного наркозу.
13. Стадії ефірного наркозу.
14. Ускладнення маскового інгаляційного наркозу.
15. Неінгаляційний наркоз, його переваги, недоліки. Речовини для наркозу.
16. Місцева анестезія. Види. Речовини для анестезії.
17. Провідникова анестезія.
18. Анестезія змазуванням чи обприскування.
19. Інфільтраційна анестезія за методом О.В. Вишневського.
20. Спинномозкова і перидуральна анестезія. Методика, можливі ускладнення.
21. Поняття про групи крові.
22. Поняття про резус-фактор.
23. Показання та протипоказання до гемотрансфузій.
24. Ускладнення при переливанні крові.
25. Догляд за хворими до, під час і після гемотрансфузій.
26. Препарати крові. Характеристика. Показання до використання.
27. Профілактика зараження СНІДом в умовах стаціонару.
28. Кровозамінники. Характеристика їх.
29. Шляхи і методи введення інфузійних розчинів.
30. Загальна схема трансфузій.
31. Консервація і зберігання крові.
32. Поняття про хірургічну операцію. Види хірургічних операцій.
33. Методика обстеження хірургічного хворого. Документація. Деонтологічні аспекти в роботі.
34. Поняття про передопераційний період. Підготовка хворого до планової та екстреної операції.
35. Поняття про післяопераційний період. Профілактика ранніх і пізніх ускладнень.
36. Поняття про рани. Види ран. Принципи надання першої медичної допомоги в разі поранення. Активно-пасивна профілактика правця у випадку ушкодження. Транспортування потерпілого.
37. Первинне хірургічне оброблення поверхневих ран м'яких тканин, показання та протипоказання до операції. Можливі помилки під час оброблення ран. Принципи і техніка дренування ран.
38. Загальні та місцеві ознаки нагноєння ран. Основні принципи місцевого лікування. Догляд за хворими з гнійними ранами залежно від перебігу ранового процесу.
39. Хірургічний шок. Причини, патогенез, клінічна картина, діагностика. Фази і стадії хірургічного шоку. Зміст протишоківих заходів в умовах військових дій та екстремальних ситуацій.
40. Травматизм. Види й профілактика травматизму. Поняття про ізольовані, змішані та комбіновані травми. Принципи надання першої медичної допомоги.
41. Закриті механічні травми тканин (забій, розтягнення, розрив, струс і роздавлювання). Синдром тривалого роздавлювання. Симптоми, надання першої допомоги, транспортування. Особливості лікування.
42. Переломи кісток. Види, клінічні симптоми переломів. Роль медичної сестри у наданні першої допомоги в разі переломів. Принципи лікування у випадку переломів кісток.
43. Вивихи. Клінічна картина. Діагностика. Принципи лікування хворого з вивихом.
44. Опіки. Класифікація, визначення площі та клінічна картина опіків. Тактика під час надання першої допомоги. Принципи лікування хворих з опіками. Опікова хвороба.

Принципи лікування.

45. Електротравма. Загальна та місцева дія електричного струму, перша допомога у випадку електротравми. Показання до проведення серцево-легеневої реанімації.
46. Види холодової травми. Класифікація відморожень за ступенем ушкодження. Клініка. Тактика медичної сестри в наданні першої медичної допомоги. Лікування та догляд за хворими з відмороженнями. Профілактика холодової травми.
47. Гостра гнійна хірургічна інфекція. Шляхи зараження. Профілактика та лікування окремих видів гнійно-запальних захворювань — фурункула, карбункула, абсцесу, флегмони, бешихи, остеомієліту, тромбофлебиту тощо.
48. Загальна гнійна хірургічна інфекція. Види сепсису. Клінічна картина та лікування.
49. Септичний шок, клінічна картина, перша допомога, реанімаційні заходи.
50. Поняття про анаеробну інфекцію. Газова гангрена, правець. Клінічна картина.
51. Профілактика анаеробної інфекції після поранень. Перша допомога у разі анаеробної інфекції. Комплексна терапія газової гангрен, правця.
52. Хірургічний туберкульоз та його форми. Клінічна картина, діагностика та лікування кістково-суглобового туберкульозу.
53. Поняття про доброякісні та злоякісні пухлини, їхня класифікація. Клінічна картина доброякісних і злоякісних пухлин, профілактика та лікування. Організація онкологічної служби в Україні. Значення загальної диспансеризації в ранній діагностиці пухлин.
54. Уявлення про некроз. Причини. Суха та волога гангрена. Місцеві та загальні прояви. Профілактика і лікування, догляд за хворими після операції.
55. Закрита черепно-мозкова травма. Діагностика струсу і здавлювання головного мозку. Перша допомога, транспортування. Принципи лікування хворих.
56. Перелом скелітіння й основи черепа. Діагностика та перша допомога. Особливості транспортування хворих.
57. Травми ший, відкриті та закриті ушкодження м'яких тканин та органів ший. Діагностика ушкоджень. Профілактика повітряної емболії при пораненнях вен ший.
58. Опіки стравоходу. Клінічна картина. Тактика медичної сестри під час надання першої допомоги. Принципи лікування хворих з опіками стравоходу. Особливості догляду за хворими з гастростомією.
59. Механічна травма грудної клітки: забиття, струс, здавлювання. Діагностика. Тактика медичної сестри під час надання першої медичної допомоги хворим з травмою грудної клітки. Лікування.
60. Поняття про пневмоторакс. Види пневмотораксу. Тактика медичної сестри в наданні першої медичної допомоги хворим з пневмотораксом. Лікування та догляд за хворими.
61. Запальні захворювання грудної залози. Симптоми, лікування хворих, догляд, профілактика маститу.
62. Переломи ребер. Симптоми множинних і подвійних переломів ребер. Перша допомога, особливості транспортування.
63. Доброякісні та злоякісні пухлини грудної залози. Симптоми, диференціальний діагноз. Лікування хворих з пухлинами грудної залози. Профілактика онкологічних захворювань грудної залози.
64. Закриті й відкриті ушкодження легень, серця, магістральних судин. Діагностика, перша допомога, особливості транспортування хворих, догляд за хворими.
65. Захворювання стравоходу, рак стравоходу. Варикозне розширення вен стравоходу. Клінічна картина. Лікування, догляд за хворими. Надання першої допомоги в разі кровотечі з вен стравоходу.
66. Черевна грижа: клінічна картина, діагностика, лікування догляд за хворими. Перша допомога і показання до госпіталізації, особливості транспортування. Показання до оперативного лікування.
67. Механічна травма живота. Діагностика. Гострий живіт у разі травми живота. Перша допомога й показання до госпіталізації. Особливості транспортування. Показання до оперативного лікування, догляд за хворими.

68. Гострий перитоніт. Причини, симптоми, діагностика. Перитоніт місцевий і загальний. Догляд за хворими після операції. Перша допомога й показання до оперативного лікування. Особливості транспортування.
69. Гострий апендицит. Клінічна картина, діагностика, лікування. Догляд за хворими в післяопераційний період.
70. Шлунково-кишкові кровотечі. Причини кровотечі в порожнинні органи. Діагностика кровотеч. Невідкладна допомога. Консервативні й оперативні методи лікування, догляд за хворими.
71. Гостра непрохідність кишок. Діагностика, перша допомога, особливості транспортування, показання до оперативного лікування, догляд за хворими.
72. Ускладнення виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки. Діагностика, перша допомога, показання до госпіталізації, консервативне та оперативне лікування хворих. Особливості догляду за хворими з дренажем черевної порожнини.
73. Гострий холецистит. Гострий панкреатит. Клінічна картина, діагностика, особливості лікування. Тактика медичної сестри в разі гострого холециститу та панкреатиту.
74. Запальні захворювання прямої кишки та прилеглих до неї тканин. Клінічна картина і діагностика, консервативне й оперативне лікування. Геморой. Діагностика та лікування. Особливості догляду за хворими в проктологічному відділенні.
75. Пухлини товстої і прямої кишок. Діагностика та лікування. Роль профілактичних обстежень у ранній діагностиці пухлин. Особливості догляду за хворими зі штучними норицями.
76. Закриті й відкриті ушкодження сечових і статевих органів. Клінічна картина, перша допомога та лікування. Особливості транспортування хворих з урологічними травмами, догляд за хворими.
77. Аденома передміхурової залози. Клінічна картина, діагностика, лікування. Перша допомога в разі гострої затримки сечі. Особливості догляду за хворими з надлобковою сечовою норицею.
78. Перелом хребта. Діагностика ушкоджень хребців і спинного мозку. Перша допомога, транспортування та лікування. Клініка та діагностика.
79. Переломи кісток таза. Ускладнення при переломах кісток таза. Діагностика, перша допомога, транспортування і лікування, догляд за хворими.
80. Переломи кісток плеча. Клінічна картина, перша допомога, лікування. Особливості надання першої допомоги у випадку відкритих переломів.
81. Переломи кісток передпліччя, кисті і пальців. Перша допомога, транспортування і лікування, імобілізація.
82. Перелом стегна. Клінічна картина, перша допомога в разі відкритих переломів.
83. Переломи кісток гомілки та пальців стопи. Особливості надання першої допомоги у випадку відкритих переломів.
84. Запальні захворювання верхньої кінцівки. Панарицій. Принципи оперативного лікування, догляд за хворими.
85. Облітеруючі захворювання судин нижньої кінцівки. Діагностика, клінічна картина, перша допомога, принципи лікування, догляд за хворими.
86. Запальні захворювання нижньої кінцівки. Гнійний артрит. Діагностика, перша допомога, лікування, догляд за хворими. Остеомієліт кісток нижньої кінцівки.
87. Вогнепальні поранення. Ушкодження тканини тіла в разі вогнепального поранення.
88. Дотримання правил техніки безпеки. Знищення та знезараження предметів, забруднених кров'ю.

Політика курсу

Опанування освітнього компонента «Медсестринство в хірургії з основами анестезіології та реаніматології» передбачає систематичну участь здобувача освіти в освітньому процесі, підготовку до практичних зайнять, своєчасне та самостійне виконання навчальних завдань, дотримання принципів академічної доброчесності, професійної етики. У процесі вивчення

здобувач освіти опановує основні поняття, принципи та алгоритми професійної діяльності, що є підґрунтям для прийняття обґрунтованих клінічних рішень.

ОК сприяє розвитку клінічного мислення, аналітичних здібностей, відповідальності та здатності діяти в межах професійних стандартів; формує навички комунікації з пацієнтами та членами мультидисциплінарної команди, уміння працювати з медичною документацією, дотримуватися принципів етики та деонтології.

Крім того, ОК створює умови для відпрацювання практичних умінь у симуляційних та клінічних умовах, що підвищує готовність здобувача освіти до самостійної професійної діяльності.

Пропущені заняття та невиконані обов'язкові види робіт опрацьовуються відповідно до встановленого у Коледжі порядку. Використання цифрових ресурсів та інструментів ШІ допускається як допоміжний засіб навчання за умови критичного оцінювання інформації, самостійності виконання завдань та дотримання академічної доброчесності. Комунікація учасників освітнього процесу ґрунтується на взаємоповазі, відповідальності, партнерстві та професійній етиці.

Політика оцінювання

Оцінювання результатів навчання з освітнього компонента «Медсестринство в хірургії з основами анестезіології та реаніматології» за ОПП «Сестринська справа» здійснюється на засадах об'єктивності, систематичності, прозорості, академічної доброчесності та відповідності визначеним результатам навчання. Передбачено тематичне та підсумкове оцінювання. Оцінювання засвоєння теоретичного матеріалу та оволодіння інструментальними компетенціями дисципліни відбувається на практичних заняттях та під час диференційованого заліку (підсумкового контролю). Поточна навчальна діяльність оцінюється на кожному практичному занятті за відповідною темою. Порядок відпрацювання пропущених зайнять, повторного оцінювання та оскарження результатів визначається відповідними внутрішніми нормативними документами Коледжу. Результати самостійної роботи враховуються відповідно до визначених критеріїв. Підсумкова оцінка формується відповідно до системи оцінювання, встановленої у Коледжі. Повторне оцінювання, відпрацювання пропущених зайняття та оскарження результатів здійснюються відповідно до внутрішніх нормативних документів Коледжу. Під час усіх видів контролю здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності.

Усі види контролю навчальної діяльності та визначення рівня сформованості тих чи тих компетентностей відбуються за національною 4-бальною шкалою:

«5» (відмінно) – здобувач освіти визначив правильний діагноз та виконав всі етапи надання невідкладної допомоги без помилок, у вірній послідовності, спілкувався з пацієнтом під час надання медичної допомоги, надав правильне положення під час транспортування постраждалого в лікувальний заклад, притримувався асептики під час виконання маніпуляції, працював з засобами індивідуального захисту.

«4» (добре) – здобувач освіти виконав всі етапи надання невідкладної допомоги з невеликими помилками, що не привело до погіршення стану потерпілого, але надав правильне положення під час транспортування постраждалого в лікувальний заклад, притримувався асептики під час виконання маніпуляції, працював з засобами індивідуального захисту.

«3» (задовільно) – здобувач освіти виконав етапи надання невідкладної допомоги з грубими помилками, але правильно встановив діагноз, надав неправильно положення потерпілому під час транспортування, не спілкувався з потерпілим.

«2» (незадовільно) – здобувач освіти виконав етапи надання невідкладної допомоги в неправильній послідовності, що привело до погіршення стану потерпілого, не спілкувався з

потерпілим, не визначив діагноз, надав неправильно положення потерпілому під час транспортування, можлива загроза життю постраждалого, порушив асептику під час виконання маніпуляції, працював без індивідуальних засобів захисту.

Критерії оцінювання тестів

% правильних відповідей	Оцінка
90-100%	5
89-70%	4
69-55%	3
<54%	2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту, практики	Для заліку
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Інформаційні ресурси

1. О. Ю. Усенко, Г.В. Білоус, Г.Й. Путинцева «Хірургія»,
2. О.М. Кіт, А.О. Боб, С.О.Коноваленко «Медсестринство в хірургії».
3. І.В. Роздольський «Посібник з хірургії»,
4. Л.М. Ковальчук «Навчальний посібник з хірургії в модулях».
- 5.Сайт наказів Міністерства охорони здоров'я України:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/o31y2025>

**Розглянуто та схвалено на засіданні випускової циклової комісії клінічних
дисциплін**

**Протокол № _1_ від «_3_» _вересня_ 2026 р.
Голова ЦК _____ / Незнамова Вікторія
(підпис) (прізвище, ім'я)**